

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/98/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119014366
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3119014366.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Jaroslava Pučeka a Ing. Róberta Meluša v trestnej veci odsúdeného U. H., nar. XX.XX.XXXX v H. X., bytom T. XXX, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom 10. júla 2019 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku, § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona sa odsúdený U. H., nar. XX.XX.XXXX podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T 173/2016 zo dňa 14.11.2016 a rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T 77/2015 zo dňa 07.10.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T 77/2015 zo dňa 13.02.2017.

Podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona odsúdenému u r č u j e skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov súčasne n a r i a d' u j e probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov a s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Tr. zákona ustanovuje obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a s odkazom na § 51 odsek 4 písmeno j) Tr. zákona ustanovuje povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

odôvodnenie:

Dňa 18.04.2019 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného U. H. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kde odsúdený okrem iného uviedol, že doposiaľ vykonaný trest bol pre neho dostatočným ponaučením. V prípade podmiennečného prepustenia sa chce riade zamestnať, venovať výchove dieťaťa narodeného pred výkonom trestu. Súčasne uviedol, že sa bude zdržiavať požívania alkoholu a iných látok.

Z obsahu trestného spisu ako aj z oboznámených rozhodnutí súdov vyplýva, že odsúdený U. bol trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp.zn. 2T/173/2016 zo dňa 14.11.2016, právoplatným dňa 09.12.2016 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Na výkon trestu odňatia slobody odsúdený nastúpil dňa 04.01.2017 a tento vykonal dňa 04.09.2017. Dňa 04.09.2017 odsúdený nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Revúca sp.zn. 1T/77/2015 zo dňa 07.10.2015, právoplatným dňa 07.10.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca sp.zn. 1T/77/2015 zo dňa 13.02.2017, právoplatným dňa 13.02.2017, pre spáchanie zločinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno b), odsek 4 písmeno c) Trestného zákona. Tento má odsúdený predpokladane vykonať dňa 04.09.2020.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 04.05.2019.

Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 02.05.2019 vyplýva, že odsúdený je slobodný, s ukončeným základným vzdelaním, pred výkonom trestu bez pracovného pomeru. Do výkonu trestu nastúpil zo slobody sám do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Jeho plnenie povinností ako aj dodržiavanie ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa bolo hodnotené bez nedostatkov. Dňa 24.01.2017 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav"). Po absolvovaní nástupného oddielu bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou B. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v tunajšom ústave prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie má voči personálu slušné, bez negatívnych prejavov. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje. Svoje osobné veci si udržiava v poriadku a čistote, zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. V kolektíve odsúdených je jeho správanie nekonfliktné, submisívnejšie. Porušenie časového rozvrhu dňa alebo ústavného poriadku nebolo zaznamenané. K trestnej činnosti má kritický postoj. Takisto má kritický postoj k svojmu nadmernému užívaniu alkoholu. Pracovne je zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave ELDISY, kde pracuje na montáži káblov. Správanie a vystupovanie má na požadovanej úrovni. Pracovné povinnosti si plní na dobrej úrovni, za čo bol disciplinárne odmenený formou pochvaly. Bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci dodržiava. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa dlhodobo a aktívne zapája do zmeny do kuchyne. Povinnosti z toho plynúce si plní na požadovanej úrovni, za čo bol taktiež disciplinárne odmenený formou pochvaly. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa nepravidelne zúčastňuje na organizovaných podujatiach v ústave. Vo svojom voľnom čase sa venuje športovaniu, sledovaniu televízie, počúvaniu rozhlasu, hraniu spoločenských hier, čítaniu. Nie je členom žiadneho záujmového krúžku. Fond ústavnej knižnice využíva. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava pravidelne s matkou, otcom a bratom formou korešpondencie. Návštevy si neuplatňuje z dôvodu veľkej vzdialenosti miesta bydliska rodičov a aj z dôvodu, že im to finančná situácia nedovoľuje. Právo na telefonovanie využíva. Okrem primárnej rodiny je v pravidelnom kontakte s kamarátom, ktorý má pozitívny vplyv na jeho resocializáciu. Vzájomné vzťahy sa javia ako funkčné a podporné. Počas výkonu trestu bol 2x disciplinárne odmenený, v oboch prípadoch formou pochvaly za pracovnú oblasť. Program zaobchádzania je zameraný na dodržiavanie noriem upravujúcich výkon trestu, zvyšovanie právneho a morálneho vedomia, trvalú abstinenciu od alkoholu, aktívne a zmysluplné trávenie voľného času, vytváranie pracovných návykov a podporu vzťahov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania sa menovanému darí plniť vo všetkých bodoch. K trestnej činnosti ako aj k životu, ktorý viedol pred výkonom trestu, je kritický. Taktiež sa kriticky vyjadruje k svojmu nadmernému užívaniu alkoholu. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti a jej závažnosť, dlhodobá nezamestnanosť, nízke vzdelanie, prítomné základné črty disociality a asociality, alkoholová závislosť a žiadny finančný príjem. Záverom hodnotenia ústav konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmieniene prepustenie a odporúča sa podmieniene prepustiť s dohľadom.

Z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania.

Z odpisu registra trestov ako aj zo skráteného výpisu odsúdeného vyplýva, že odsúdený bol celkovo 6 krát trestne stíhaný, a to pre majetkovú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že chce byť prepustený.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám s tým, že záver zostáva nezmenený.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmieniene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieniene prepustenie zamietnutý, môže ho

odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Zároveň môže nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienene prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s hodnotením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, s pripojeným hodnotením rizika sociálneho zlyhania, so skráteným výpisom klienta a tiež s odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody) a taktiež boli u odsúdeného splnené podmienky materiálne. Na tomto základe preto dospel senát okresného súdu k záveru, že návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Tr. zákona vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uložených a postupne nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak tá bola v čase rozhodovania splnená, pretože odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery postupne uložených a nariadených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka tiež javí ako splnená, pričom súd vychádzal najmä zo skutočností vyplývajúcich z hodnotenia ústavu. Z hodnotenia ústavu vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody voči personálu je slušné, bez negatívnych prejavov. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje. Svoje osobné veci si udržiava v poriadku a čistote, zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. V kolektíve odsúdených je jeho správanie nekonfliktné, submisívnejšie. Porušenie časového rozvrhu dňa alebo ústavného poriadku nebolo zaznamenané. Pracovne je zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave ELDISY, pracovné povinnosti si plní na dobrej úrovni, za čo bol disciplinárne odmenený formou pochvaly. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa dlhodobo a aktívne zapája do činností v kuchyni. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa nepravidelne zúčastňuje na organizovaných podujatiach v ústave. Vo svojom voľnom čase sa venuje športovaniu, sledovaniu televízie, počúvaniu rozhlasu, hraniu spoločenských hier, čítaniu. Využíva fond ústavnej knižnice. Počas výkonu trestu bol 2x disciplinárne odmenený, v oboch prípadoch formou pochvaly za pracovnú oblasť. Program zaobchádzania plní vo všetkých bodoch.

Splnená podľa názoru senátu okresného súdu bola aj tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, pričom súd opätovne vychádzal zo skutočností a zistení vyplývajúcich z hodnotenia ústavu a tiež zo záveru ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmienčne prepustiť s probačným dohľadom. Dôvodné očakávanie vedenia riadneho života je v danom prípade dané najmä správaním a vystupovaním odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré je na požadovanej úrovni, zaujatím kritického postoja k trestnej činnosti a tiež zaujatím kritického postoja k nadmernému užívaniu alkoholu. Odsúdený je pracovne zaradený, svoje pracovné povinnosti si plní riadne, v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa odsúdený dlhodobo a aktívne zapája do činností v kuchyni. Z uvedeného je zrejmý pozitívny vzťah odsúdeného k pracovnej činnosti a jeho ďalej vyvíjajúca sa snaha k upevňovaniu riadnych pracovných návykov. Súd prihliadol tiež na skutočnosť, že odsúdený vo všetkých bodoch plní stanovený program zaobchádzania, ktorý je zameraný na dodržiavanie noriem upravujúcich výkon trestu, zvyšovanie právneho a morálneho vedomia, trvalú abstinenciu od alkoholu, aktívne a zmysluplné trávenie voľného času, vytváranie pracovných návykov a podporu vzťahov s vonkajším prostredím. Zároveň súd zohľadnil kontakt odsúdeného s vonkajším prostredím, keď podľa hodnotenia ústavu, odsúdený udržiava pravidelný kontakt s matkou, otcom a bratom formou korešpondencie. Návštevy si neuplatňuje z dôvodu veľkej vzdialenosti miesta bydliska rodičov a aj z dôvodu, že im to finančná situácia nedovoľuje. Právo na telefonovanie využíva. Okrem primárnej rodiny je v pravidelnom kontakte s kamarátom, ktorý má pozitívny vplyv na jeho resocializáciu. Vzájomné vzťahy sa javia ako funkčné a podporné, ktoré podľa názoru súdu môžu napomôcť odsúdenému k jeho riadnemu začleneniu sa do bežného spôsobu života po výkone trestu odňatia slobody. Všetky vyššie uvedené skutočnosti tak vo svojom súhrne odôvodňujú záver súdu o tom, že v prípade odsúdeného možno dôvodne očakávať, že po výkone trestu odňatia slobody bude viesť riadny život.

Súd tiež zohľadnil závažnosť trestnej činnosti ako aj trestnú minulosť odsúdeného, pričom má za to, že pokiaľ sa odsúdený zamestná (tak ako prezentuje), s pomocou rodiny a priateľov sa náležite adaptuje do spoločnosti a naďalej bude zastávať kritický postoj k páchanej trestnej činnosti ako aj k užívaniu návykových látok (a tento premietne aj do svojho reálneho života), riziko páchania trestnej činnosti odsúdeným sa výrazne eliminuje.

V prípade nepriaznivej resocializačnej prognózy a s ňou súvisiacim vysokým rizikom sociálneho zlyhania súd uvádza, že v prípade hodnotenia rizika sociálneho zlyhania ústav vychádza z tzv. formulára - Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania, v ktorom odsúdený získal celkom 15 negatívnych bodov, z toho 1 bod pre svoj vek, 1 bod za pohlavie, ktoré kritéria podľa názoru súdu vykazujú zjavné znaky diskriminácie, ktorej zákaz je zakotvený v čl. 12 Ústavy SR a ktoré odsúdený ani nemôže svojou vôľou sám ovplyvniť. Zároveň súd považuje za diskriminačné aj kritérium dosiahnutého vzdelania, za ktoré

kritérium získal odsúdený ďalšie 3 negatívne body. Bez týchto celkovo 5 negatívnych bodov by celkový bodový súhrn predstavoval u odsúdeného 10 bodov, a teda v zmysle tabuľky uvedenej vo formulári by išlo u odsúdeného o stredné riziko sociálneho zlyhania a menej priaznivú resocializačnú prognózu (6-11 bodov). Bez ohľadu na uvedené sa však žiada poznamenať, že uvedený formulár predstavuje iba pomôcku pre príslušníkov ZVJS, ktorí vypracovávajú hodnotenia na odsúdených ohľadom predikcie ich možného ďalšieho kriminálneho správania, avšak uvedený dotazník v zásade (s výnimkou bodu postoj odsúdeného k výkonu trestu odňatia slobody) už nezohľadňuje vlastné individuálne poznatky pedagóga o odsúdenom počas doby výkonu trestu. Súd v tomto vyslovuje názor, že práve z tohto dôvodu je pre súd určujúce najmä hodnotenie ústavu (pedagóga), ktorý tieto individuálne poznatky o správaní odsúdeného počas doby výkonu trestu ako aj o stupni jeho nápravy má.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, dospel senát okresného súdu k záveru, že v prípade odsúdeného U. H. bola splnená aj tretia zákonná podmienka pre podmienené prepustenia odsúdeného, nakoľko podľa názoru súdu možno dôvodne očakávať, že odsúdený povedie na slobode riadny život a ďalšej trestnej činnosti sa nedopustí.

Súd sa preto stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť a uložiť odsúdenému probačný dohľad. Súd zároveň dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd konštatuje, že riziko recidívy nemožno u žiadneho odsúdeného, a teda ani v prípade U. H. úplne vylúčiť, avšak vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, s prihliadnutím na to, v akom ústave odsúdený trest vykonáva, dospel súd k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že odsúdený bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko po dôslednom zvážení spĺňa odsúdený podľa názoru súdu zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie. V záujme eliminovať prípadné riziko ďalšej trestnej činnosti zo strany odsúdeného, súd odsúdenému určil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, uložil odsúdenému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať, ktoré vzhľadom na zostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody a správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, považuje súd za primerané, vhodné a dostatočné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.